Numer zawiera 12 stron

PRENUMERATA MIESIĘCZNA . 700 M
Z dostawą w miejscu lub przesyłką pocztową . . . 800 M
Za granicą . . . . . 1000 M
REDAKCYA I ADMINISTRACYA: Lwów, ul. Sokoła 4.
Telef. Red. 15. — Telef. Admin. 291.

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPŁACONO RYCZAŁTEM

CENA NUMERU POJEDYNCZEGO 30 Mk.

GAZETA PORANNA

wychodzi codziennie o godz. 6 rano.

Nr. 6396 Lwów, poniedziałek 29 maja 1922. Rok XIII

Koncentracya wojsk rosyjskich na granicy Polski?

Ogromne masy wojsk rosyjskich na granicy Polski?

Berlin, 27. maja.

(PAT.) „Daily Mail" pisze: Gromadzone są **ogromne masy wojsk rosyjskich na granicy polskiej**, szczególnie koło Smoleńska i Mińska. Zdaniem tego dziennika jest to niespodziewanem potwierdzeniem doniosłości, jaką posiada niemiecko rosyjski traktat wojskowy, podpisany w Berlinie 3 kwietnia br. W myśl tego traktatu — pisze „Daily Mail" **zgromadził rząd sowiecki na granicy 18 dywizyi piechoty, 8 dywizyi kawaleryi**, a sztab niemiecki jest zajęty reorganizacyą rosyjskich strategicznych kolei, prowadzących ku granicy Polski. Poza tem Niemcy opracowują plan przysłania armii rosyjskiej uzbrojenia. Przebywający obecnie w Rosyi znany dziennikarz francuski Heriot donosi, iż armia rosyjska posiadała w końcu kwietnia **półtora miliona karabinów, 2000 dział polowych, 500 dział ciężkich, 10.000 karabinów maszynowych oraz zapasy amunicyi w ilości 500 sztuk naboi dla każdego karabinu i działa.** Swego czasu zaczęła się wysyłka aeroplanów z niemiec do Rosyi.

SPRAWCY NAPADU NA MIN. SKIRMUNTA WYDALENI Z GRANIC AUSTRYI.

Wiedeń, 27. maja.

(PAT.) Sprawcy napaści na ministra Skirmunta zostali skazani na 14 dni aresztu i na wydalenie z granic Austryi. Śledztwo wykazało, że nie są oni monarchistami ukraińskimi, lecz zwolennikami Petruszewicza. Nie są także oficerami armii Petlury, lecz t. zw. zachodnio-ukraińskiej armii.

WBIJANIE SŁUPÓW NA GRANICY POLSKO-NIEMIECKIEJ.

Katowice, 27. maja.

(PAT.) Wobec blizkiego terminu ostatecznego podziału Górnego Śląska, komisya graniczna przystąpiła do wbijania słupów na nowej granicy polsko-niemieckiej.

GOSPODARKA KOLEJOWA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 28. maja.

(m) Z raportu jakie otrzymało Ministerstwo kolei wynika, że dochody kolejowe przewyższyły znacznie wpływy preliminowane za ten okres. W związku z podwyższeniem taryf kolejowych ma nastąpić już od 1 czerwca b. r. także redukcya personalu. Istnieją widoki, że znaczny deficyt kolejowy uda się zmniejszyć przynajmniej o 20%.

Przed naradą Poincarego z L. Georgem.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń, 28. maja.

Z Londynu donoszą: „Daily Mail" pisze, **że Poincare i Lloyd George spotkają się z początkiem czerwca w Londynie albo w Boulogne,** by omówić niektóre wyniki konferencyi w Genui.

Spotkanie się dwu polityków ma nastąpić najprawdopodobniej w Londynie gdyż z kół, które stoją blisko rządów, donoszą, że Poincare ma zamiar udać się do Londynu. Jak znowu z innego źródła donoszą, miejscem spotkania ma być Calais.

Berlin. (Wolff). Z Londynu. „Daily Express" pisze, że Poincare przy sposobności przyjazdu do Londynu na uroczystość na cześć Verdun będzie konferował z Lloydem George'm w sprawach, obchodzących Francyę i Anglię. „Daily Mail" podaje, że rząd angielski otrzymał informacye, według których **Francya podobno nie zamierza obsadzić zagłębia Ruhry.**

Podwyżka pensyi urzędniczych.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 28. maja.

(m) Krąży tu pogłoska, że urzędnicy otrzymają w czerwcu 80 proc. dodatku do pensyi. Dotychczasowa podwyżka wynosiła 60 proc. — wobec tego można mówić o 20 proc. dodatku.

SANKCYE KARNE FRANCUSKIE PRZECIW NIEMCOM.
ULTIMATUM 14-GO CZERWCA.

Paryż. (AW) „Echo de Paris" i „Journal" konstatują, że w razie odmownej odpowiedzi ze strony Niemiec komisya reparacyjna da im jeszcze 14-sto dniowy okres namysłu. Okres krytyczny nastąpi dopiero po 14. czerwca. „L'ouevre" potwierdza wiadomość, że **obecnie toczy się wymiana zdań między Paryżem a Londynem w sprawie interpretacyi postanowień traktatu wersalskiego co do uprawnień Francyi dostosowania na własną rękę sankcyi karnych przeciw Niemcom.**

PROJEKT TRYBUNAŁU STANU.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 28. maja.

(m) Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o trybunale stanu. Przed tem trybunałem będzie odpowiadał minister za działanie naruszające konstytucyę lub jakąkolwiek ustawę, a które to działanie naraziłoby państwo na niebezpieczeństwo, lub wyrządziło szkodę interesom państwa.

ADAPTACYE W GMACHU SEJMOWYM.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 28. maja.

(m) Rada ministrów zatwierdziła projekt dobudowy gmachu sejmowego, specyalnej sali dla senatu, przeznaczając na to jednomiesięczny okres dla przeprowadzenia robót.

PREZES DYR. KOLEI W KATOWICACH.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 28. maja.

(m) Mówią tu, że prezesurę dyrekcyi kolejowej na Górnym Śląsku z siedzibą w Katowicach obejmie były minister kolei żelaznych pan **Sikorski.**

MINISTER DAROWSKI W KRAKOWIE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 28. maja.

(m) Wyjechał do Krakowa na Zjazd Związków zawodowych robotników zawodowych przemysłu górniczego w Polsce minister pracy Darowski.

SZKOŁA GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO W CIESZYŃSKIEM.

Cieszyn, 28. maja.

(Telef.) Szląska komisya rządowa na przedostatniem posiedzeniu postanowiła przenieść szkołę gospodarstwa wiejskiego z Cieszyna do Międzyrzecza. Oprócz tego ma być otwartą w Strumieniu szkoła gospodarstwa domowego.

PARCELACYA DÓBR HABSBURGÓW W CZECHACH.

Praga, 28. maja.

(Telef.) Dzienniki praskie donoszą, że ministerstwo kultury rolnej nosi się z zamiarem parcelowania dóbr Habsburgów celem rozdziału między potrzebujących pomocy.

KONGRES EUCHARYSTYCZNY.

Rzym, 28. maja.

(PAT.) Stefani. — Z okazyi dnia św. Filipa Neri, udali się uczestnicy międzynarodowego kongresu eucharystycznego do kościoła St. Maria di Valicella, gdzie generalny wikary celebrował uroczystą mszę. Po południu w kościele OO. Świętych odbyło się plenarne posiedzenie kongresu, poczem udali się uczestnicy kongresu na uroczystą adoracyę do St. Carlo Capinari, gdzie przemawiał biskup miasta Orvietto.

W nocy wobec wielutysięcznych uczestników kongresu odbyło się nabożeństwo w bazylice św. Piotra. O godz. 11 w nocy papież w otoczeniu swego dworu zeszedł do bazyliki, gdzie celebrował mszę św. Zebranym pielgrzymom pięciu biskupów udzielało Komunii. Po nabożeństwie papież o godz. 2'30 nad ranem powrócił do swoich apartamentów.

Umorzenie śledztwa o dezercyę generała.

Głośna swego czasu sprawa generała Boruszczaka, któremu zarzucono, iż w czasie operacyj wojennych na froncie bolszewickim opuścił Wilno, wskutek czego spowodował zajęcie miasta przez armię czerwoną, znalazła obecnie epilog. Generałowi Boruszczakowi wystosowano śledztwo sądowe. Przebywał on dłuższy czas w więzieniu warszawskiem, obecnie sąd wojskowy **śledztwo umorzył z braku istnienia czynu karygodnego.**

Honorowe doktoraty Uniwersytetu we Lwowie.

Na podstawie uchwał Rad Wydziałowych i Senatu Akademickiego, zatwierdzonych przez Ministerstwo W. R. i O. P., udzieloną została JEm. Ks. Kardynałowi Desideremu Józefowi **Mercier'owi**, Arcybiskupowi - Prymasowi Belgii godność doktora teologii honoris causa, Prezydentowi Minstrów Rzeczypospolitej Francuskiej Rajmundowi **Poincare'mu** i Marszałkowi Francyi Ferdynandowi **Foch'owi** godność doktorów praw honoris causa, Ministrowi handlu w Rządzie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej Herbertowi **Hooverowi** godność doktora wszech nauk lekarskich honoris causa, a profesorowi Uniwersytetu Harvarda Massachutes w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej Robertowi Hovardowi **Lord'owi** godność doktora filozofii honoris causa.

Uroczystość nadania powyższych doktoratów honorowych i wręczenia dyplomów honorowych do rąk delegatów poselstwa amerykańskiego, belgijskiego i francuskiego odbędzie się we wtorek dnia 30. maja b. r. o g. 12-tej w Auli Uniwersytetu, zaś wieczorem tego dnia o godzinie 21-szej raut w salach reprezentacyjnych Uniwersytetu.

Wstęp na uroczystość promocyi i na raut tylko za oficyalnemi zaproszeniami.

Ze spraw ukraińskich.

POWSTAŃCY WYRŻNĘLI NA HUMAŃSZCZYŹNIE JEDNĄ BRYGADĘ KONNICY SOW.

(p.) „Russpress" donosi: W okolicy Humania była rozmieszczona po wsiach pierwsza brygada 15-tej dywizyi sow. konnicy. Między poszczególnymi szwadronami a sztabem brygady nie było żadnego związku. Korzystając z tego oddział powstańców, operujący w okolicy Humania, napadł równocześnie na porozdzielane szwadrony w sposób tak niespodziewany, że czerwonoarmiejcy zupełnie nie mogli się bronić. Powstańcy wyrżnęli wszystkie oddziały i zabrali broń i amunicyę.

Komendanta brygady Borgorewskiego, za lekkomyślne zaniedbanie swoich obowiązków, zasądzono na 10 lat więzienia w koncentracyjnym obozie.

GŁÓD, CHOLERA, TYFUS.

Radio sowieckie donosi, że w przeciągu jednego tygodnia zebrano w Odessie 373 trupów, pomarłych z głodu. Za trzy dni zapisano 42 nowych wypadków cholery, zmarło osób 14.

W powiecie elizabetgrodzkim wstrzymano rekwizycyę kosztowności cerkiewnych z tego powodu, bo wszyscy członkowie odnośnych komisyi zachorowali na cholerę albo na tyfus.

WYJAZD UKR. CZERW. KRZYŻA NA UKRAINĘ.

„Hromadskij Wistnyk" podaje, że w tych dniach wyjeżdża misya ukr. Czerwonego Krzyża na Ukrainę. Filia misyi znajduje się w Charkowie, główna siedziba w Kijowie.

Nowy czas od 1-go czerwca

Cofnięcie zegarów o godzinie 12-tej w nocy. — Nadzwyczajne pociągi w nocy z 31. maja.

Z powodu ustanowienia na całym obszarze Rzeczypospolitej od dnia 1. czerwca r. b. rachuby czasu według południka środkowo - europejskiego: 15 st. długości wschodniej od Greenwich, ministerstwo kolei żelaznych wydało zarządzenie, aby w nocy z dnia 31. maja na 1. czerwca r. b. o godzinie 24 wskazówki zegarów posunąć wstecz o jedną godzinę.

Tym sposobem pojawi się w nocy przejściowej czas od godziny 23 do 24 dwukrotnie, jako godziny 23 i 24. Ponieważ przesunięcie wskazówki przypada jednocześnie z wprowadzeniem nowego rozkładu jazdy od dnia 1. czerwca, polecono wszystkim zawiadowcom, aby w tym przejściowym czasie pociągi, znajdujące się w obrębie ich stacyi, i te. które wyruszyły ze stacyi początkowej przed godziną 23, a nie doszły do stacyi przeznaczenia przed 24 zatrzymać i wysłać je dopiero podług nowego rozkładu. Nocy tej będą ponadto uruchomione specyalne pociągi nadzwyczajne.

Ważne zmiany w kolejowym rozkładzie jazdy.

Lwów, 28. maja.

Z dniem 1. czerwca b. r. na linii Kraków—Lwów kursować będzie 5 par pociągów osobowych; z tych pociąg Nr. 23—24 i Nr. 29—30 przez Dziedzice odżywca, zaś pociągi Nr. 21—22 i Nr. 26—27 i Nr. 25—28 do Piotrowic.

Pociągi pośpieszne Nr. 901 i Nr. 903 z Warszawy do Lwowa ulegają nieznacznej zmianie natomiast ranny pociąg Nr. 902 odchodzić będzie ze Lwowa o 50 min. później a **pociąg wieczorny Nr. 904 odejdzie ze Lwowa o godzinie 19.05 to znaczy o godzinę 10 min. wcześniej i przybędzie do Warszawy o godzinie 9.15.**

Obecnie kursujące pociągi pośpieszne Nr. 1—2 odpadają a w ich miejsce kursować będą pociągi Nr. 203—204, które prowadzić będą bezpośrednie wagony sypialne i wagony I i II klasy z Pragi względnie z Wiednia do Bukaresztu i z Bielska do Lwowa.

Oba te wagony przechodzić będą we Lwowie do pociągów Nr. 903—904 w kierunku na Stanisławów, które prowadzić będą także wagony bezpośredniej komunikacyi Gdańsk—Bukareszt wzgl. Konstanza.

Pociągi osobowe Nr. 27—28 prowadzić będą wagony I. i II. klasy Lwów—Krynica, pociągiem Nr. 29—26 wagony I. i II. klasy Lwów—Zakopane, pociągiem Nr. 29—28 wagony I., II. i III. klasy Lwów—Katowice przez Kraków.

Na linii: Lwów—Krasne—Zdołbunów kursować będą pomiędzy Lwowem i Brodami nowe pociągi osobowe Nr. 231—232. Obecnie kursujące pociągi osobowe Nr. 241—242 ulegają znaczniejszym zmianom spowodowanym połączeniami w Zdołbunowie w kierunku na Mogilany wzgl. Kowel. Przy pociągach Nr. 241—242 i Nr. 243—244 kursować będą wagony bezpośrednie pomiędzy Lwowem a Krzemieńcem, a przy pociągach Nr. 243—243 wagony bezpośrednie pomiędzy Lwowem i Łuckiem.

Na linii Stryj—Nowy Zagórz: Pociągi Nr. 1211—1212 prowadzić będą bezpośrednie wagony I. i II. klasy pomiędzy Lwowem i Krakowem i bezpośrednie wagony I., II. i III. klasy pomiędzy Lwowem i Jasłem. Na odcinku **Drohobycz—Chyrów** z bezpośrednim przejazdem do Borysławia i Przemyśla kursować będą pociągi nowe Nr. 1317—1318.

Na linii Lwów—Bełzec zostały pociągi osobowe Nr. 921—922 i Nr. 923—924 znacznie przesunięte.

Na linii Jarosław—Sokal w związku z linią Lwów—Bełzec, zostały pociągi przesunięte.

Na linii **Lwów—Stryj—Ławoczne** pociągi Nr. 1701—1702 prowadzić będą także wagon bezpośredniej komunikacyi I i II klasy pomiędzy **Warszawą a Borysławiem** wzgl. **Truskawcem.** Pociągi Nr. 1713—1714 ulegają znaczniejszym zmianom i prowadzić będą wagony turnusowe Lwów—Budapeszt.

Na odcinku Lwów—Stryj kursować będą pociągi Nr. 1731—1732, Nr. 1715—1716 z bezpośredniemi wagonami do Borysławia.

Pociąg Nr. 1731 otrzymuje w Stryju połączenie do pociągu Nr. 1733, który kursować będzie w każdy dzień poprzedzający święto rz. kat. i w każdą sobotę o ile na nią nie przypadnie święto. Pociąg ten prowadzić będzie w tych dniach bezpośrednie wagony Lwów—Ławoczne dla wycieczek i Towarzystw Narciarskich.

Na linii **Lwów—Sapieżanka—Sokal—Kowel** kursować będą pociągi Nr. 13—14 Lwów—Grajewo przez Kowel—Brześć—Czeremcha—Białystok i prowadzić będą wagony bezpośredniej komunikacyi **Lwów—Wilno.**

Na linii **Drohobycz—Truskawiec** Zdrój kursować będą pociągi Nr. **3113—3114 przez cały rok codziennie.**

Komisya sejmowa w zagłębiu borysławskiem.

Lwów, 28. maja.

(§) Chcąc się na miejscu poinformować o rozmiarach bogactw ropnych i ich przetworów, jakie posiada Zagłębie borysławskie, Sejm wydelegował mieszaną Komisyę poselską w skład której wchodzą posłowie wszystkich stronnictw, do Zagłębia celem przeprowadzenia „naoczni" i przekonania się na miejscu, jak daleko sięga słuszność postulatów przemysłowców naftowych.

W Borysławiu.

Do Borysławia przybyła delegacya składająca się z 36 posłów, którym przewod. dr. Diamand i zabawiła tam przez czwartek i piątek. Z ramienia rządu uczestniczyli w „naoczni" dyrektor odbenzyniarni p. **Widomski i dr. Bartoszewicz**, którzy wspólnie z dyrektorem p. **Chłapowskim** udzielali posłom potrzebnych wyjaśnień. Komisya odwiedziła rządową odbenzyniarnię, gazociągi gazy ziemne, łapaczki rządowe i prywatne i okazała wielkie zainteresowanie dla całego przemysłu naftowego. Przyznali, że nie mieli wyobrażenia o rozmiarach naszego bogactwa naftowego i wracają do Warszawy wzbogaceni o cały szereg informacyi i wiadomości, które im czynią za obowiązek jak najszersze popieranie przemysłu naftowego. Wysłuchawszy żale i powody spadku produkcyi nafty przyrzekli jak najszersze uwzględnienie interesów tego przemysłu. We czwartek Komisya była na przyjęciu danem przez Gminę a w piątek na objedzie wydanem przez przemysł **naftowy.**

We Lwowie.

W sobotę o godzinie 1 po południu Komisya poselska przyjechała do Lwowa, powitana na dworcu przez wicepr. Izby handlowej Winiarza. Cała komisya, wśród której uwagę zwrócił pos. ks. Wróblewski, przybyła następnie pod przewodnictwem pos. Diamanda, do gmachu Izby handlowej, dokąd poprzednio już przybyli **prezyd. Izby** p. **Baczewski** Leop., wiceprez. **M. Thom,** prezydent **Neuman,** przewodniczący i zastępcy sekcyi przem. i handl. r. **Bol. Lewicki i Rubel,** członek prezydyum r. **M. Rapaport,** prezes Związku banków dyr. Szarski i reprezentanci przemysłu naftowego w Izbie rr. **Lewakowski i Schutzman.** Po powitaniu przez prez. p. Baczewskiego i serdecznem podziękowaniu pos. Diamanda, udano się na śniadanie wydane przez prezyd. Baczewskiego.

Ze Stałej Delegacyi Pracowników Państw.

Lwów, 28. maja.

Wydział Wykonawczy Stałej Delegacyi odbył peryodyczne posiedzenia w dniach 11. i 20. maja br. Na obu posiedzeniach debatowano przeważnie nad drogami i środkami, zmierzającymi do uzyskania poprawy opłakanego położenia materyalnego pracowników państw. i uchwalono:

1) Wysłać telegram do Rady Ministrów i Ministerstwa skarbu o przyznanie na maj br. drugiego zasiłku w wysokości 60 prc., na czerwiec zaś w wysokości 120 prc. poborów; 2) wysłać do Rządu i Klubów sejmowych memoryały: a) w sprawie podwyższenia od 1. stycznia 1922 dodatku za wysługę lat w stosunku do zwrostu mnożnika drożyźnianego, b) w sprawie regulacyi poborów na wzór oficerskich; 3) wysłać do Ministerstwa skarbu memoryał, domagający się, by zarządzona redukcya personalu była przeprowadzaną racyonalnie, tj. bez krzywdy dla pracowników więcej zasłużonych, a tem samem bez szkody dla Państwa; 4) wysłać do Ministerstwa zdrowia memoryał w sprawie zorganizowania pomocy lekarskiej dla pracowników państw. w ten sposób, by mogli z niej z pożytkiem korzystać (dla sprawy tej wybrano osobną komisyę); 5) przyjąć do Stałej Delegacyi jako członka Towarzystwa sekwestratorów podatkowych Małopolski we Lwowie; 6) wysłać na Zjazd do Warszawy w dniu 28. maja br. trzech delegatów (prezes Dzieślewski, wiceprez. Iwanicki, sekretarz Kwiatkowski) i zgłosić na Zjazd 2 referaty: a) w sprawie podwyższenia dodat. za wysługę lat (referent H. Kwiatkowski), b) w sprawie zrównania poborów z oficerskimi (ref. St. Iwanicki.

Prezydyum Stałej Delegacyi Pracowników Państwowych.

Ostatni dzień zjazdu przedstawicieli miast polskich.

Lwów, 28. maja.

POSIEDZENIE PLENARNE.

(a) Przez cały dzień wczorajszy z krótką przerwą obiadową toczyły się w sali ratuszowej obrady plenarne Zjazdu. Przewodniczył burmistrz m. Poznania p. Ratajski. Na wstępie składał sprawozdanie z komisyi weryfikacyjnej p. **Rżewski.**

W dyskusyi r. m. Poznania p. **Popiel** zgłosił imieniem radzieckiej narodowej partyi robotniczej m. Poznania protest przeciw nieuwzględnieniu przez Radę tamtejszą odpowiedniej liczby delegatów na Zjazd z tejże frakcyi. Po wyjaśnieniach p. Ratajskiego (Zjazd uchwalił przejść nad sprawą do porządku dziennego.

Następnie przystąpiono do porządku dziennego, t. j. do uchwalenia całego szeregu rezolucyi, zapadłych na posiedzeniach sekcyjnych.

ORDYNACYA WYBORCZA DO SEJMU I SENATU.

Zjazd Związku miast zwraca się do Sejmu ustawodawczego z usilnem żądaniem, by przy uchwaleniu ordynacyi wyborczej do Sejmu i Senatu wzięto pod uwagę:

1) Liczebny stosunek ludności miejskiej do ludności wiejskiej, który obecnie wynosi 3 do 7.

2) Kulturalne intelektualne i gospodarcze wartości ludności miejskiej.

3) Stały wzrost ludności miejskiej, który prawdopodobnie przy następnym spisie ludności, a już po wyborach do trzeciego Sejmu **przesunie jeszcze więcej stosunek liczebny ludności miejskiej do wiejskiej na korzyść pierwszej.**

4) Stosunek liczebny posłów wybranych w okręgach do posłów z listy państwowej ma być stałym i wynosić 2 do 1, w Okręgach ma być przy obliczeniu stosowany system de Hondta.

5) Rada Ministrów po każdym spisie ludności obowiązaną będzie w ciągu pół roku od daty ogłoszenia urzędowego spisu ludności, podać rewizyi ilość mandatów, przypadających na poszczególne okręgi.

ORDYNACYA WYBORCZA DO RAD MIEJSKICH.

(Referat Dr. J. Zawadzkiego).

Ordynacya wyborcza do rad miejskich stanowić winna nierozłączną całość z ustawą dla gmin miejskich i może być rozpatrywana w Sejmie tylko łącznie z tą ostatnią.

Ordynacya wyborcza do rad miejskich i Ustawa dla gmin miejskich winny obowiązywać we wszystkich gminach miejskich Rzeczypospolitej, ale winny uwzględniać zarówno warunki miejscowe, jak i stopień przygotowania ludności do życia samorządowego i dla tego winny być ramowe oraz pozwalać w granicach ustaw na odchylenia, zależne od uchwały Rady miejskiej, zatwierdzonej przez Radę ministrów.

W ustawach miejscowych może być uwzględniony podział terenu wyborczego gminy na okręgi wyborcze z określeniem liczby mandatów dla danego okręgu. Tereny podmiejskie za zgodą ich mieszkańców mogą być włączone do terenu wyborczego gminy.

W ustawach miejscowych musi być zachowana zasada wyborów równych, powszechnych, bezpośrednich, tajnych i proporcyonalnych.

Prawo wybierania mają mieszkańcy gminy miejskiej, będący obywatelami Rzeczypospolitej, którzy ukończyli przed dniem ogłoszenia wyborów 21 lat życia i mieszkają stale w gminie przynajmniej od roku.

Nie mają prawa wybierania: wojskowi w służbie czynnej.

Pozbawieni są prawa wybierania: utrzymujący się z dobroczynności publicznej, oraz osoby, pozbawione prawa wybierania do Sejmu Rzeczypospolitej.

Prawo wybieralności przysługuje osobom, mającym prawo wybierania, o ile ukończyły lat 25 przed dniem ogłoszenia wyborów i umieją czytać i pisać po polsku.

Nie mogą być wybrani urzędnicy państwowi należący do władz nadzorczych.

Rada, wybrana w międzyczasie urzęduje do końca kadencyi okresu normalnego i przez okres 6-cio letni.

Liczba radnych określa się w sposób następujący: w miastach poniżej 10.000 ludności 21 radnych; od 10.000 do 25.000 ludności 24 radnych; od 25.000 do 40.000 ludności 30 radnych; od 40.000 do 50.000 ludności 36 radnych; od 50.000 do 75.000 ludności 42 radnych; od 75.000 do 100.000 ludności 48 radnych; od 100.000 do 150.000 ludności 60 radnych; na każde następne 15.000 ludności dodaje się 3 radnych aż do liczby 90. Liczbę 90 radnych mają miasta Lwów, Kraków, Poznań, Wilno. Liczbę 100 radnych ma m. Łódź. Liczbę 120 radnych ma m. stoł. Warszawa.

Przeciw zniesieniu sądów powiatowych i kas skarbowych w Małopolsce.

Na wniosek dr. Wereszczyńskiego (Lwów) uchwalono jednogłośnie:

Zjazd Przedstawicieli Miast Polskich oświadcza się przeciw zamierzonemu zniesieniu szeregu sądów powiatowych i kas skarbowych w miastach niewydzielonych ze starostw w Małopolsce, jako szkodliwemu ze względów skarbowych, gospodarczych, administracyjnych i kulturalnych.

STANOWISKO MIAST W USTROJU ADMINISTRACYJNYM PAŃSTWA.

Z kolei uchwalono rezolucyę, przedłożoną przez dra T. **Dwernickiego** w sprawie stanowiska miast w ustroju administracyjnym państwa. Wedle rezolucyi, Zjazd wyraża przekonanie, że ustrój administracyjny Polski będzie oparty na rozległym samorządzie miejscowym. Magistratom miast wydzielonych z powiatów (ponad 25.000 mieszkańców) należy przyznać wszystkie kompetencye władzy administracyjnej I. instancyi, a to w interesie sprawności pracy i oszczędności. Magistraty tych miast będą podlegać władzom wojewódzkim i ministerstwu spraw wewnętrznych.

Warunkiem wprowadzenia tego ustroju jest wydanie jednolitej dla całej Rzeczypospolitej ustawy administracyjnej dla miast wydzielonych z powiatów, opartej na zasadzie:

a) Rady miejskie będą ciałami, uchwalającemi i kontrolującemi;

b) Cała władza wykonawcza w gminie będzie powierzona wybieranym przez Rady miejskie Magistratom, złożonym z burmistrza i ławników;

c) Sprawa kwalifikacyi ławników będzie ustaloną w statutach miejskich.

Magistratom miast, liczących wyżej dziesięć tysięcy, a niżej 25 tysięcy mieszkańców — które posiadają odpowiednie przygotowanie i organizacye Magistratów, może Ministerstwo spraw wewnętrznych na wniosek Rady miejskiej przyznać kompetencye administracyi państwowej, przewidziane dla miast wydzielonych z powiatów, liczących ponad 25 tysięcy mieszkańców.

W miastach, liczących ponad 500.000 władza polityczna w drugiej instancyi będzie należała do starszego prezydenta miasta jako wojewody grodzkiego oraz grodzkiej rady wojewódzkiej, wybieranej przez Radę miejską.

REZOLUCYE W SPRAWIE RÓWNOMIERNEGO OPODATKOWANIA OBYWATELI.

Zjazd Związku miast, stwierdzając, że dotychczasowe opodatkowanie obywateli Rzeczypospolitej **w nierównomierny sposób obciąża mieszkańców wsi i miast na korzyść pierwszych, co tamuje rozwój miast, wzywa Zarząd do przedsięwzięcia u Władz Państwa odpowiednich kroków celem uzyskania równomiernego opodatkowania wszystkich obywateli Państwa.**

SPRAWA ROZBUDOWY MIAST.

W tej sprawie wezwał zjazd zarządy do wszczęcia akcyi budowlanej oraz spółdziałania w tworzeniu tanich mieszkań drogą wyrównania cen komornego do wysokości kwot opłacanych w starych domach, pokrywając deficyt przez opodatkowanie mieszkań w starych domach i placów niezabudowanych. Ponadto zjazd domaga się jaknajrychlejszego wprowadzenia w życie ustawy o rozbudowie miast, stwierdzając równocześnie, że kwota 20 miliardów przewidziana w projekcie ustawy jest **niedostateczna** i należy ją podwyższyć. Zjazd domaga się również rychłego rozpoczęcia przez rząd **budowy domów dla pomieszczenia urzędów i Zakładów oraz mieszkań dla urzędników państwowych.**

Gminy miejskie powinny zabezpieczyć sobie zapasy budulca dla budowy tanich mieszkań.

OCHRONA MATKI I DZIECKA.

Referentka Sekcyi ogólnej dr. **Budzińska-Tylicka** z Warszawy przedłożyła obszerną rezolucyę w sprawie ochrony nad matką i dzieckiem, oraz w **sprawie dożywiania dzieci** z powodu zniesienia polsko-amerykańskiego komitetu pomocy dzieciom. Zjazd oświadczył się za dalszem prowadzeniem akcyi dożywiania dzieci z tem zastrzeżeniem, że koniecznem jest uproszczenie w administracyi i zmniejszenie na nią wydatków; największą pomoc udzielić należy miastom i miasteczkom kresów wschodnich, oprócz pomocy rządowej; każda gmina winna dla siebie na cele odżywiania dzieci przeznaczyć odpowiednie subwencye.

Dalej uchwalono zatwierdzić szereg wniosków **w sprawie polepszenia stanu zdrowotnego gmin** stawiając na pierwszym planie zapobieganie chorobom, przyczem polecono Zarządowi Związku miast, aby w celu realizacyi potrzeb oświatowych miast i miasteczek, zainicyował utworzenie specyalnej instytucyi finansowej.

SPRAWY OŚWIATOWE.

W sprawach oświatowych przyjęto następujące wnioski: „Uznając sprawę wykształcenia zawodowego za pilną i doniosłą dla rozwoju rzemiosł i przemysłu polskiego, VI Zjazd Związku miast polskich uchwala, by ta sprawa została opracowana przez referat oświatowy Związku i postawiona na porządku dziennym obrad najbliższego Zjazdu oświatowego Związku miast pol.".

Dalsze wnioski odnoszą się do podniesienia uposażenia nauczycieli, obsadzenia stanowisk ochroniarek siłami, ukwalifikowanemi i odpowiednio wynagradzanemi, oraz powiększenia składu Komisyi oświatowej przy zarządzie Związku miast do 15 członków i 5 zastępców. Do Komisyi tej powołano ze Lwowa prof. **Majerskiego.** Wkońcu przyjął rezolucyę w sprawie instytutu pokazów świetlnych i uniwersytetu ludowego.

NOWY ZARZĄD ZWIĄZKU.

Wynik nowego Zarządu Związku dał wynik następujący:

R. Jaworowski (Warszawa), A. Rzewski (Łódź) K. Popiel (Toruń), A. Śliwiński (Warszawa), H.

Diamand (Lwów), E. Bobrowski (Kraków), T. Toepiitz (Warszawa), St. Kopciński (Łódź), St. Tor (Warszawa), W. Eichler (Pabjanice), T. Całuń (Radom), Nowodworski (Warszawa), Fedorowicz (Kraków), Chlamtacz (Lwów), Rataysk! (Poznań), Bańkowski, (Wilno), Brzeziński (Warszawa), Kostrzewski (Przemyśl), Ilski (Warszawa), Włodek (Grudziądz), Dr. Zawadzki (Warszawa), Mrozowski (Ostrowice), Kozłowski (Zakopane), Dr. Zieliński (Warszawa), Musielak (Ostrów Poznański), Tertil (Tarnów), Nowak (Częstochowa), Hirszel (Warszawa), Scholl (Szamotuły).

Przy wyborach do Zarządu zgłoszono dwie listy, a to narodową i demokratyczną.

Wobec pojawienia się tych list, wiceprezyd. Rolle zaprotestował przeciw temu, **aby listy wyborcze miały charakter partyjny**, przyczem zgłosił rezygnacyę z listy demokratycznej, na której go umieszczono.

Po kilku drobniejszych uchwałach i po wyczerpaniu porządku dziennego, wiceprez. Rolle złożył imieniem Zjazdu życzenia młodzieży technickiej, aby zamierzenia jej około budowy własnego domu szczęśliwie przyszły do skutku.

Następnie przewodniczący obrad po południowych p. **Rzewski** zamknął plenarne posiedzenie Zjazdu, wyrażając miastu Lwowowi podziękę za serdeczną gościnę i opiekę.

Wkońcu przemówił wiceprez. dr. Chlamtacz.

*

Zjazd uchwalił na zaproszenie merów francuskich

przystąpić do międzynarodowego Związku merów

i poczynić w tym kierunku odpowiednie kroki.

Kredyt dla Lwowa na walkę z drożyzną.

Rząd przyznał miastu 300 milionów kredytu.

(a) Jak się dowiadujemy, prezydyum miasta otrzymało wiadomość, że Rząd na wniesioną przez gminę petycyę w sprawie kredytu na walkę z drożyzną, zgodził się na wyasygnowanie kwoty 300 milionów marek na powyższy cel z tem zastrzeżeniem, że wybrane zostaną komisye kontrolne dla tych funduszów a to aprowizacyjna, rzeźniana i opałowa, których członkowie reprezentować będą sfery urzędnicze, wolnych zawodów i robotnicze.

Z DNIA.

SPACER NIEDZIELNY.

Co spacer? świetnie... przecież jest niedziela
Więc w każdym kinie nastrój tropikalny.
Niech się ubierze lekko panna Hela,
Bo zapowiada się wieczór upalny.

Dokąd pójdziemy? daleko za miasto
Gdzie maj i wiosna młodość w żyłach budzi,
Bo najprzyjemniej jest chodzić z niewiastą
W takie zakątki, gdzie jest mało ludzi.

Leśna polana ukryta drzew wieńcem
Obawę spotkań w sercach naszych zmniejsza.
Słońce przystraja szczyty drzew rumieńcem
Tutaj spoczniemy moja najśliczniejsza.

Na miękkiej trawce już się głowy tulą
Całus... tak cicho, że słychać dokładnie
Jak mała mrówka rozmawia z zazulą
I jak twą nóżkę komar kąsa zdradnie.

Już mrok zasnuwa wszystko płótnem szarem
Czujesz, że chwila pożegnania bliska.
Człowiek żałuje, że nie jest komarem,
Albo tą mrówką, co się wszędzie wciska.

Tak tajemniczo szumią wkoło drzewa
I mrok zasnuwa przędzą wszystkie kąty.
Późno... czas wracać, bo się mama gniewa
Jeżeli wrócisz mała po dziesiątej.

Nemo.

KRONIKA.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

W niedzielę, 28. maja, o godz. 11.50 w połudn. „Wielki koncert symfoniczny“ pod dyrekcyą Oskara Nedbala.

W niedzielę, 28. maja, o godz. 3.30 „Dzieje salonu“, komedya w 3 aktach Wroczyńskiego.

W niedzielę, 28. maja, o godz. 7.30 „Sprzedana narzeczona“, opera w 3 aktach Smetany (gościnny występ O. Nedbala).

W poniedziałek, 29. maja o g. 7.30 „W małym domku“, dramat w 3 aktach Rittnera (gościnny występ Ordon-Sosnowskiej).

We wtorek 30. maja o godz. 7.30 „Bal maskowy“, opera w 3 aktach Verdiego.

W środę, 31. maja o godz. 7.30 „W małym domku“, dramat w 3 aktach Rittnera (gościnny występ Ordon-Sosnowskiej).

TEATR MAŁY.

W niedzielę, 28. maja o godz. 7.30 „Jedna i druga“, komedya w 3 aktach A. Kallas.

W poniedziałek, 29. maja o g. 7.30 „Jedna i druga“, komedya w 3 aktach A. Kallas.

We wtorek, 30. maja o godz. 7.30 „Jedna i druga“, komedya w 3 aktach A. Kallas.

W środę, 31. maja o godz. 7.30 „Jedna i druga“, komedya w 3 aktach A. Kallas.

TEATR NOWOŚCI.

W niedzielę 28. maja o godz. 3.30 „Szał miłości“, operetka w 3 aktach.

W niedzielę, 28. o godz. 7.30 „Rozwódka“, opretka w 3 aktach (gościnny występ Kaweckiej).

W poniedziałek, 29 maja o g. 7.30 „Rozwódka“, opretka w 3 aktach (gościnny występ Kaweckiej).

We wtorek, 30. maja o godz. 7.30 „Dudek“, farsa w 3 aktach Feydeau.

W środę, 31. maja o godz. 7.30 „Dama w gronostajach“, operetka w 3 aktach Gilberta (gościnny występ Kaweckiej).

Teatr „BAGATELA“ od 24. maja br. 1) Część koncertowa pp. Noskowska, Borczyńska, Neusser, Dawidowicz, Mirowicz, Kamiński. 2) Występy Lili Ossowskiej. 3) Występy Idy Erwestówny. 4) Rewia aktualno-satyryczna ze śpiewami i tańcami Rojskiego „Cziczerin we Lwowie“.

Teatr lit.-art. „UL“ od 23. maja. Występy A. Kirschman, Henia Domańskiego, Windheima, Mi-

chałowskiego, Wiłkoszewskiej, Sławskiego, Ambasador, baryton i ona — sketch „Maks i Moritz" operetka. Dekoracye pędzla prof. Krupskiego.

—o—

NASZ FEJLETON.

(l.) W dniach najbliższych rozpoczniemy w Gazecie Porannej" druk noweli znanego pisarza francuskiego **Józefa Renaud** pod tytułem: **„Kulawe widmo".**

Rzeczy tajemnicze, nadprzyrodzone, otaczają nas na każdym kroku, wciskają się w nasze życie codzienne i nawet ci, którzy temu zaprzeczają, stawać muszą niejednokrotnie do walki z faktami niewytłumaczonymi, a pełnymi jakiejś dziwnej grozy. Najzwyklejsze, najprostsze na pozór okoliczności urastają nagle do rozmiarów cudu... **Interesująca niezwykle nowela „Kulawe widmo"** jest typowym przykładem takich właśnie dziwnie osobliwych zjawisk; bohaterem jej jest widmo niby zmarłego, a właściwie żyjącego człowieka, które odbywając nocne wędrówki z cmentarza do tajemniczym murem otoczonej willi, rzuca naokół siebie przerażenie i wyzywa ludzi do walki, samo zaś tymczasem rozwiewa się jak sen... Nowela napisana żywo i barwnie przykuwa uwagę czytelnika przez cały ciąg. Podajemy ją w starannym przekładzie p. Zofii Lewakowskiej.

—o—

Minister skarbu dr. Michalski przybył wczoraj rano do Krakowa, aby wziąć udział w pogrzebie śp. Flory Antoniny Emilewiczowej, siostry jego żony.

Pielgrzymka do Zadwórza. Komitet obchodów uroczystych lwowskich gniazd sokolich podaje do publicznej wiadomości, że karty uczestnictwa uprawniające do przejazdu nadzwyczajnym pociągiem ze Lwowa do Zadwórza na drugą pielgrzymkę do zadwórzańskiej mogiły w dniu 4. czerwca br. i z powrotem do Lwowa, sprzedaje już codziennie między 6 a 8 wieczorem w gmachu Sokoła Macierzy I. piętro, a to w cenie 500 marek za bilet pełny, 250 marek na legitymacye urzędników państwowych, pp. wojskowych i młodzieży szkolnej, oraz 60 marek dla funkcyonaryuszy kolejowych. Komitet upraszа PT. Publiczność o możliwie jak najszybsze zgłaszanie uczestnictwa, celem ustalenia liczby jadących. Wyczerpujących informacyi udziela komitet na miejscu.

Uroczyste otwarcie Salonu Wiosennego odbędzie się w niedzielę, dnia 28. maja 1922 o godz. 11-tej przedpoł. w Pałacu Sztuki na pl. Powystawowym. Przemówienie członka dyrekcyi Tow. Sztuk Pięknych p. Tadeusza Rybickiego otworzy wystawę, składającą się z kilkudziesięciu wielkich kompozycyi i prac art.-mal. prof. Kazimierza Sichulskiego i wystawy zbiorowej art.-mal. Marcelego Harasimowicza, oraz licznych prac artystów miejscowych i zamiejscowych, oraz wystawy prywatnych kolekcyi Wp. Altenberga, składającej się z kilkunastu prac członków „Sztuki".

Dzień kwiatka, zapowiedziany na czwartek 1. czerwca. powiedzie się doskonale. Cel jego: zebranie funduszu na internat Zakładu głuchoniemych we Lwowie, nikt więc chyba nie cofnie się przed ofiarowaniem ze swej strony na rzecz tak zbożną boć kilka marek. Przygotowaniem „dnia kwiatka" zajmuje się grono pań i panów pod kierunkiem komitetu, złożonego z pań: wojewodziny Grabowskiej generałowej Lamezanowej, red. Laskowickiej i prez. Neumannowej, oraz pp. Ignacego Dąmbowskiego, radcy Swobody i radcy Żeleskiego.

Franciszek Beytel, znany warszawski filantrop i działacz społeczny, wygłosi dnia 30. maja br. o godz. 7 wiecz. w sali ratuszowej odczyt p. t. „O szczęściu". Dochód przeznacza prelegent na budowę II Domu techników lwowskich. Bilety w cenie po 300, 200 i 100 mk. do nabycia w księgarni p. Rehmana, ul. Rutowskiego l. 2.

(„) **Dzieci wciąż giną.** Władysław Wołoszyn fryzyer zamieszkały przy ul. Bema 15, doniósł wczoraj policyi, że 10 letni syn Adam wydalił się przed tygodniem i dotąd nie wrócił.

(„) **Kradzież w żyd. tow. ratunkowem.** Ignacy Pordes, urzędnik żyd. tow. ratunkowego doniósł policyi, że z szatni towarzystwa przy ulicy Brajerowskiej 3, w ciągu ostatnich czteru miesięcy skradziono 165 prześcieradeł wartości 577.000 marek. Jako podejrzanego o tą kradzież aresztowano subjekta tej szatni.

(„) **Okradziony w banku.** Wilhelm Lang, będąc w banku dla handlu i przemysłu położył na stole teczkę z pieniądzmi z czego skorzystał jakiś złodziej i skradł mu sto tysięcy marek.

(„) **Aresztowanie fabrykantów sacharyny.** — Policya oddała wczoraj do aresztów Rusach Drük sa zamieszkałego ul. Mączna 2, Klarę Kalt zamieszkałą na Jałowcu, oraz Leona Bileta zamieszkałego ul. Piastów 14, pod zarzutem zbrodni oszustwa przez fabrykacyę sacharyny. Przy rewizyi domowej znaleziono u powyższych sacharynę oraz złoto i srebrną obcą walutę.

(h) **Rabunek na folwarku.** Do właściciela folwarku w Łękach pow. Strzyżów wtargnęli onegdaj uzbrojeni bandyci i pod groźbą użycia broni przeprowadziwszy rewizyę w mieszkaniu zabrali 450.000 marek w gotówce oraz rozmaite rzeczy wartości kilkaset tysięcy marek. Następnie udali się do sąsiada Hersza Engla, gdzie również zabrali gotówkę i rzeczy wartości kilkaset tysięcy marek i zbiegli w niewiadomym kierunku.

(„) **Aresztowanie złodziejek sklepowych.** W sklepie galanteryjnym Reginy Münzer, plac Halicki 14, przyszły wczoraj Marya Miśkiewicz i Zofia Dropowa właścicielka sklepu spożywczego przy ul. Rycerskiej w towarzystwie jednego mężczyzny i jednej kobiety i pod pozorem kupna skradły trzy koszule męskie wartości 8.000 marek. — Kupcowa zauważyła kradzież i dała obie kobiety aresztować. W międzyczasie ów mężczyzna z kobietą zbiegli. Aresztowane do winy się nie przyznają.

—o—

Ćwierć miliona dolarów za pamiętniki Wilhelma. Lipski nakładca pamiętników zdetronizowanego cesarza Wilhelma otrzymał z Ameryki propozycyę, by sprzedał prawo nakładu tych pamiętników na Amerykę i Anglię za olbrzymią cenę ćwierć miliona dolarów.

Fala upałów w Anglii i Francyi. Z Londynu donoszą pod datą 24 bm. Temperatura osiągnęła tu dziś 89 stopni Fahrenheita w cieniu. Jest to od lat całych najwyższa ciepłota, jaką zaobserwowano w maju. W tym samym dniu w Paryżu termometr wskazywał w cieniu 32 stopni Celsiusza. Jest to maksimum ciepłoty, do jakiego nigdy nie dochodziło w porze majowej.

Tropikalne upały. Obecne lato przyniesie nam prawdopodobnie olbrzymie upały, które w Niemczech stały się wprost plagą ludności, a która z tego powodu cierpi na ustawiczne udary, kończące się bardzo często śmiercią. I tak w Berlinie było obecnie 32.3 st. C., zaś w innych miastach 34 do 35 st. C., powodem tego było zamknięcie wielu szkół. Nie jest wykluczone, że i Polskę nawiedzą upały.

—o—

Na budowę II Domu Techników złożyli uczestnicy Zjazdu Związku miast na obiedzie wydanym przez Związek Banków w piątek 26 bm. kwoty: 170.210 marek polskich i 150 marek niemieckich.

Z Sokoła Macierzy. W poniedziałek dnia 29. bm. odbędzie się o godz. 7 wieczorem w sali Związku Sokolego (ul. Sokoła 7, II p.) zebranie w sprawach zlotowych, na które zaprasza się wszystkie panie, należące do gniazd sokolich lwowskich.

Z Uniwersytetu Ludowego im. A. Mickiewicza. We wtorek, dnia 30 bm. o godz. 6'30 przy ul. Bourlarda 5 wykład inż. Libańskiego pod tytułem: „Pokój czy wojna?" (przyczyny wojen — wojny w starożytności, wiekach średnich i czasach nowych).

Zamiast kwiatów na trumnę śp. Teofili Lewickiej złożyła rodzina mk. 50.000 na Straż Mogił Polskich Bohaterów — Jakób Lewicki, Aleksander Lewicki, dr. Stanisław Lewicki, Marya z Lewickich Tomankowa i Wanda z Lewickich Mazanowska. Za ten hojny dar składa serdeczne podziękowanie Kazimiera Neumanowa.

Wielki Podwieczorek w kawiarni Reneissance na dochód Czerwonego Krzyża odbędzie się w niedzielę, 28 maja od godz. 4—8 wiecz. Bardzo urozmaicony i bogaty program, muzyka wojskowa, poczta polowa, śpiewy, tańce, deklamacye, oraz wróżka, która chcącym poznać swą przyszłość, nieomylne stawia horoskopy. Każdy więc, kto chce się zabawić, niech śpieszy w niedzielę na podwieczorek do Renaissance.

Z Towarzystwa Naukowego we Lwowie. Dnia 23. maja br. odbyło się 5-te posiedzenie Sekcyi historyi sztuki, na którem prof. J. Bołoz-Antoniewicz przedstawił ustęp z badań swych nad Gian Maria Padovanem p. t. Mucius Scaevola. — W dyskusyi zabierali głos: prof. Witkowski, dyr. Śmiałek, radca Drexler i prelegent.

Podatek przemysłowy. Ekonomat Izby skarbowej (pl. Cłowy l. 1, I p.) ma na składzie „Dziennik Urzędowy Ministerstwa skarbu" Nr. 9, zawierający ustawę o państwowym podatku przemysłowym wraz z rozporządzeniem wykonawczem i instrukcyą Ministra skarbu. Dziennik ten sprzedaje się po 360 mk. za egzemplarz.

Konferencya dyrektorów Wydziałów handl. P. K. P.

(Korespondencya „Gazety Porannej")

Warszawa, 26 maja.

(S.) W dniach 22, 23 i 24 maja br. odbył się w gmachu dyrekcyi warszawskiej dalszy ciąg drugiego z rzędu zjazdu dyrektorów wydziałów handlowych wszystkich dyrekcyi polskich pod przewonictwem p. **Michalskiego,** dyrektora Wydziału przewozowo-taryf. dyrekcyi warszawskiej.

Z ramienia ministerstwa kolei żelaznych brał udział w konferencyi naczelnik Wydziału taryf.-przewoz. **dr. Taszycki** i referenci **dr. Hammerman i Wilke.**

Przedmiotem obrad było **ujednostajnienie różnych spraw z zakresu służby handlowej, w poszczególnych zaborach.**

Następny Zjazd dyrektorów handlowych z całej Polski odbędzie się w połowie czerwca br. w **Wilnie,** celem rozpatrzenia instrukcyi wykonawczej dla ekspedycyi towarowej, a z końcem czerwca w **Gdańsku** dla ostatecznego uregulowania projektu centralnego biura regulacyjnego, przyczem należy zaznaczyć, że takie biuro wyrównawcze ma za zadanie prowadzić ewidencyę brakujących i nadliczbowych przesyłek na wszystkich kolejach polskich. Podobne instytucye centralnych biur istnieją we wszystkich państwach europejskich.

Straszny wybuch amunicyi pod Wiedniem.

Fabryka amunicyi wyleciała w powietrze. — Miejscowość Blumau ewakuowana. — Straszna panika. — Eksplozye trwają w dalszym ciągu.

Wiedeń, 27. maja.

W państwowych fabrykach na Steinfeld, wydarzyła się katastrofa, należąca do największych tego rodzaju.

Według pierwszych wiadomości, w objekcie pierwszym fabryk państwowych w Blumau powstał dn. 25 bm. pożar wskutek zapalenia się kwasów, poczem nastąpił cały szereg eksplozyi dynamitu.

Objekt ten wyleciał w powietrze.

Wkrótce potem nastąpiła druga eksplozya, tak silna, że mury rozwaliły się w gruzy, wszystkie okna w okolicy wyleciały, a dachy zostały poniesione na daleką odległość. Praca straży pożarnej była chwilami zupełnie uniemożliwiona, wskutek ustawicznych wybuchów.

W szczególności w pobliżu ogniska pożaru zagrożony był objekt trzeci, zawierający wielkie masy materyału palnego i grożący w najwyższym stopniu życiu ludzkiemu. Wśród robotników w Blumau zapanowała

wielka panika i mieszkańcy tłumnie uciekali przez łąki i pola ku Wiener Neustadt.

Do godziny 5 wydobyto **zwłoki 15 robotników i 4 członków straży pożarnej** oraz udzielono pomocy lżej i cięż. rannym. Takiej paniki jak w Steinfeld nigdzie jeszcze nie widziano. Była ona jednak całkiem zrozumiała, gdyż nie tylko poszczególne objekty fabr. wyleciały w powietrze, grzebiąc pod swemi gruzami trupów i rannych, lecz groziły także w ciągu

nowe wybuchy ekrazytu i dynamitu,

tak, że cała okolica znajdowała się w wielkiem niebezpieczeństwie, a miejscowość Blumau uchodziła za straconą.

DALSZE SZCZEGÓŁY.

Olbrzymie nieszczęście nawiedziło robotników austryackiej fabryki państwowej w **Blumau.** W jednym z objektów tej fabryki, leżał dynamon; w pobliżu powstał z powodu rozżarzenia się maszyny pożar. Dynamon zapalił się, **ogromna jego siła prężna rozerwała budynek na dwie części i porozrzucała dookoła ciężkie gruzy.** Niedaleko miejsca wybuchowego, gdzie w owej chwili mało robotników pracowało, znajdował się **drugi budynek fabryczny, w którym było czynnych przeszło tysiąc robotników.** Gdy eksplozya wybuchła z potęgą orkanu, robotnicy w szalonej panice wypadli z fabryki, a tak samo z okolicznych domów wybiegli mężczyźni, kobiety i dzieci i

dostali się pod grad ciężkich gruzów.

Stwierdzono na razie **dziewiętnastu zabitych i przeszło dwieście pięćdziesiąt ciężko rannych,** między nimi

wiele kobiet i dzieci.

Ogrom zniszczenia jest przerażający. W dalekim okręgu

wszystkie domy leżą w gruzach.

Przeważna część domów zajęta była przez kolonię robotniczą, prócz tego **zniszczony jest także konsum robotniczy i schronisko robotnicze.**

Dym zalegający teren wybuchowy i wydobywające się wciąż płomienie utrudniały dzieło ratunkowe, do którego powołano straże pożarne z okolicy, z Wiednia i z Austryi Niższej.

Gdy w samem miejscu katastrofy nic uratować już się nie dało, musiano głównie starać się o **zapobieżenie dalszym wybuchom,** a przedewszystkiem o zabezpieczenie odległego o pięćdziesiąt kroków **magazynu mieszczącego wielkie ilości dynamitu.** Żandarmerya wezwała **mieszkańców okolicznych miejscowości do opuszczenia domów.** W wielu domach dachy są zerwane, drzewa wyrwane z korzeniami, przewody telegraficzne zupełnie zniszczone. Szkoda wynosi miliardy koron.

Rychłe i zupełne zlokalizowanie katastrofy jest wyłączną zasługą straży pożarnych, której członkowie jednak narażeni byli na największe niebezpieczeństwo i w istocie wielu z nich padło ofiarą obowiązku.

Fabryka prochu w Blumau została podczas wojny znacznie powiększoną, a warunki ówczesne nie pozwoliły na wprowadzenie wszystkich zarządzeń ochronnych dla ograniczenia niebezpieczeństwa wybuchów, prawie nie dających się uniknąć, a przedewszystkiem uniemożliwienia rozszerzenia się katastrofy na okoliczne budynki.

W danym wypadku przyczynami katastrofy były głównie **brak wody,** uniemożliwiający natychmiastowe ugaszenie pierwszego pożaru, oraz zbyt wielka bliskość obiektów fabrycznych.

915 OSÓB ZABITYCH — 120 RANNYCH.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń, 28. maja.

W sprawie katastrofy w fabrykach amunicyi koło Wiednia nadeszła wiadomość, iż wczorajszy **deszcz, który spadł po południu, dopomógł wybitnie do ugaszenia strasznego żywiołu.** Dotychczas skonstatowano **915 osób zabitych, a 120 ciężko rannych.** Jak dotychczas zdołano ustalić, szkoda, powstała wskutek eksplozyi, jest wielomiliardowa.

MINIATURY.

Hygiena w aptece.

Pan prowizor zrobił mi proszki, ale ich jeszcze nie zapakował. Musiałem czekać, aż je porozsypuje w pojedyncze poskładane z papieru torebki.

Aby taką torebkę otworzyć, dmuchał w nią z całej siły. Ile przytem śliny poszło na torebkę i na leżące pod ręką proszki, tego nie rachowałem. Zapytałem natomiast lekarza, jakie choroby za pomocą śliny dają się przenieść z jednego osobnika na drugiego. Wymienił mi przedewszystkiem gruźlicę; a potem: dyfterya, grypa, influenza, choroby gardła i krtani, zapalenie migdałów, choroby nosa, syfilis gardlana, choroby zębów i ust.

To chyba wystarczy, aby panowie pracownicy w aptekach nie dmuchali w tutki czy tam „obsłonki", jak chce krakowskie collegium lingwistyczne, tem bardziej, że proszki są przecież przeznaczone dla chorych, a więc dla ludzi na zarazki najmniej odpornych. Rozchylanie tych r. pierków palcami także nie należy do bardzo hygienicznych, ale lepiej już palcem dotykać, aniżeli pluć.

Br.

NADESŁANE.

Usiłowane morderstwo i samobójstwo we Lwowie.

Lwów, 28. maja.

(h) Wczoraj przed południem rozegrał się na Lewandówce krwawy dramat na tle miłosnem. Mieszkający tam robotnik kolejowy Stanisław Partyka, ubiegał się od dłuższego czasu o rękę swej ciotecznej siostry córki kolejarza Maryi Pitschówny. Rodzice Maryi nie chcieli dać na to swej zgody, a gdy przedwczoraj kategorycznie mu odmówili, Partyka postanowił wraz ze swą ukochaną zginąć. Wczoraj o godz. 10 przed południem, przyszedłszy do swej ukochanej, wywołał ją na podwórze i strzelił do niej z rewolweru, raniąc ją ciężko w brzuch, poczem strzelił do siebie i padł trupem na miejscu. Pitschówna ciężko ranna znajduje się w szpitalu. Życiu jej nie grozi niebezpieczeństwo.

Notatki literackie.

(st.) **Wznowiona warszawska „Książka“**, miesięcznik poświęcony krytyce i bibliografii, wystąpiła już z 4-tem numer. (za kwiecień br.), a przyznać trzeba, że z każdym zeszytem jest coraz lepsza. Uwzględnia się tu cały szereg działów sprawozdawczych, omawia się wszystkie nowe publikacye, powierzając recenzye najlepszym piórom fachowym.

W najświeższym zeszycie znajdujemy oceny prof. Brücknera, Chrzanowskiego, Kridla, Gubrynowicza, Kallenbacha, Kukiela, Kołaczkowskiego, Gąsiorowskiej-Szmydtowej, Przychockiego i innych. Szczególniejszą uwagę zwracają recenzye: z pracy dra Fischera „O zwyczajach pogrzebowych ludu polskiego“ (Brücknera), o Legionie Mickiewicza przez Kridla, świetne recenzye pułk. Kukiela z prac, dotyczących wojskowości (ppł. Huperta i innych), ocena „Sztambucha“ Wasylewskiego przez Kallenbacha, szkiców Wasilewskiego Zygm. (Mickiewicz i Słowacki) przez Gubrynowicza, p. Gąsiorowskiej o wydawnictwach Norwidowskich, doskonałe, pełne fachowej wiedzy oceny przekładów z Owidyusza przez prof. Przychockiego, dowcipna recenzya Elzenberga o poezyach Stura itd. Kronika wiadomości drobne bardzo obfite i urozmaicone. Redaktorowie „Książki“ pp. Muszkowski i Rulikowski zasłużyli sobie na pełne uznanie, a pożyteczne to wydawnictwo, informujące szybko i umiejętnie, zyska sobie z pewnością swą dawną wartość.

Wiadomości stanisławowskie.

(Od naszego korespondenta).

Stanisławów, 27. maja.

Tutejsze Towarzystwo im. Moniuszki posiadało jeszcze przed wojną zespół operowy, który wskutek wypadków wojennych długi czas nie dawał znaku życia o sobie. Dopiero z końcem marca br. wskrzesiło ono dawną swoją operę, wystawiając z powodzeniem czterokrotnie „Halkę“ Moniuszki.

Nie ustając w pracy, w przeciągu 1 i pół miesiąca zdołało onegdaj znowu wystawić „Carmen“ Bizeta. Chóry, a przedewszystkiem orkiestra skompletowana do poważnej liczby 50 członków, trzymały się, jak zwykle dzielnie, a partyę tytułową kreowała debiutantka **Marya Czarecka ze Lwowa**, która jednak zbytniego talentu muzycznego, a zwłaszcza dramatycznego, nie okazała! Ze starych znajomych wyróżniał się dodatnio Eustachy Bukowski, z nowych adeptów sztuki Kopciuszewski z Krakowa. Całość pod energiczną batutą dyrektora Maryana Dorożyńskiego wypadła nienajgorzej, a w każdym razie wdzięczni jesteśmy Towarzystwu muzycznemu za jego pracę i życzymy powodzenia!

Nałogowego złodzieja, Samuela Dawida Reitmanna z Warszawy, którego poszukiwała warszawska policya za większą kradzież w stolicy, aresztowała ostatnio tutejsza policya.

Młodociani złodzieje. Onegdaj okradł niewiadomi sprawcy profesora gimnazyum III, Władysława S. Na skutek podejrzeń profesora przeprowadziła policya rewizyę u dozorcy realności, w której mieszka profesor i aresztowała syna tegoż dozorcy, Władysława Gonkowskiego, liczącego lat 14 i jego nieodstępnego towarzysza 16-letniego Antoniego Derenia. Obydwu młodzieńców, notowanych złodziei — choć przyznali się do winy i zwrócili ukryte przedmioty — odstawiono do aresztów sądowych.

Zakaz śpiewania po ulicach. Tutejsze dowództwo placu zakazało śpiewania po ulicach oddziałom idącym w godzinach rannych na ćwiczenia. Zarządzenie to witają z zadowoleniem mieszkańcy zwłaszcza tych dzielnic, którym wojacy przerywali ostatnie godziny porannego snu!..

Zakopane w nowej szacie.

INŻ. EDMUND LIBAŃSKI.

Z postępów wiedzy i techniki.

(„Perpetuum mobile“. — Newton. — Teorya relatywności w Ministerstwie kolei żelaznej).

W wytwornym zamku w Merseburgu, nad Saalą, urządzał „grande soiree“ August II, król polski z przydomkiem „mocny“.

Pisano rok 1715; wśród grona dostojnych bon viveurów i bukietu uroczych dam, zwracała uwagę komisya uczonych na to, skąd się wziął na tych osławionych parkietach koronowanego hulaki, matematyk, słynny Wolff?

Kroniki opowiadają: „Król August Mocny, kazał głośnemu wynalazcy Orfyreusowi, zbudować „perpetuum mobile“, wieczyste ruchadło; ustawiono je w jednej sali zamku, a wyż wspomniana komisya, miała wydać orzeczenie, czy istotnie jest ona urzeczywistnieniem tego mistycznego marzenia mechaników i alchemików.

I miało być następnie tak: wynalazca wprawił je w ruch dwoma pałcami, poczem w stałym szybkim obrocie machina podnosiła 70 funtów w górę i opuszczała w dół.

Miała ona kształt bębna, pokrytego grubym płótnem, szczelnie ukrywającym tajemnicę wnętrza, przez środek tego kolistego bębna przechodziła oś, o średnicy 6 cali, zakończona po obu stronach żelazną nasadą. Komisya własnoręcznie wprawiła koło w ruch, następnie zamknięto szczelnie pokój, zapieczętowano i przedsięwzięto wszelkie ostrożności, by oszustwo było wykluczone.

Czekano dwa miesiące, a gdy po upływie tego czasu, komisya otworzyła pokój, zastała machinę w tym samym biegu, jaki był nadany w ów dzień pamiętny królewskiej zabawy.

Jeden z uczestników komisyi, zapytywał słynnego Newtona o ten dziw, twierdząc, że wielki Leibnitz grubo się pomylił, postawiwszy zasadę, iż ruch nieustanny bez ciągłego działania siły, jest **niemożliwy.**

Co się stało z tem? — niewiadomo, kroniki milczą, a legendy głosiły, że wynalazca nie otrzymawszy żądanej kwoty za machinę, a w dodatku nakaz zapłacenia taksy— „tout come chez nous“ — zdołał pokryjomu zniszczyć swój wynalazek, poczem umknął, gdzie pieprz rośnie.

Dzięki realnej wiedzy, wynalazcy dzisiejsi mają pomysły praktyczniejsze, a potrzeby nowego czasu wprost upominają się: wynajdźcie sposób np. przemiany **starego** chleba na **mąkę** ponownie użyteczną; wynajdźcie estradę pod fortepian, któraby nie **dopuszczała dźwięków do sąsiednich ubikacyi**, wynajdźcie parasol składany, któryby dał się użyć jako namiotowe mieszkanie dla rodzin nie gustujących w bytowaniu pod gołem niebem naszego klimatu itd. itd. **Edisonowie** nasi jednak pracują mimo takich apostrof o wiele chętniej na polach administracyi państwowej i w tych dziedzinach realizują zdumiewające wynalazki, na których wspomnienie ten lub ów obywatel wyraża się z kargodnym lekceważeniem tej oryginalnej twórczości.

A ponieważ już mówimy o wynalazkach, opowiem Państwu fakt autentyczny:

Kolega inżynier kupując przy kasie w Włodzimierzu Wołyńskim bilet do Lwowa (jedyna linia na Sokal) zapłacił o 400 mk więcej, niż zapłacił we Lwowie za tę samą przestrzeń do Włodzimierza.

Uwaga uczyniona kasyerce, jest bezskuteczna, idzie do naczelnika i zapytuje spokojnie, dlaczego bilet w drugą stronę na tej samej linii jest o 400 marek droższy. Zakłopotany naczelnik prosi o okazanie biletu ze Lwowa. Kolega doręcza mu jeden i drugi, naczelnik studyuje te cyrografy kartonowe w zadumie; nagle rozjaśnia oblicze:

— Ależ panie — wykrzykuje tryumfująco — czy pan nie widzi? I wskazuje na wydrukowane wyraźnie informacye: — Patrz pan, Lwów-Włodzimierz Wołyński **151 klm.**, a tu Włodzimierz Wołyński—Lwów **184 klm.**; nie rozumiem, jak pan mi tak jeszcze czas zabiera; czemu pan nie czyta biletu — i odszedł zaperzony.

Przybywszy do Lwowa, opowiada mi kolega o tym sensacyjnym wynalazku i prosi o wyjaśnienie, jako że znam teoryę... relatywności...

Po tygodniu bezsennych nocy, spędzonych nad zawiłymi rachunkami, przyznałem się koledze do mej niekompetencyi i posłałem oba bilety do Ministerstwa kolei żelaznych państwa i odpis do Najwyższej Izby obrachunkowej z prośbą o łaskawe pouczenie, bo grozi mi szał ostatecznej desperacyi.

To było **w styczniu br. — onegdaj, 25. maja**, kolega po ponownej podróży i powrocie z Włodzimierza Wołyńskiego, przychodzi do mnie blady, rozgorączkowany, jak brukotłuk z „Corsa“ lub inny „atleta“ i powiada: strasznym głosem:

— Nic się nie zmieniło: linia z Włodzimierza do Lwowa wydłużona o 33 klm., nadal kurczy się jadąc ze Lwowa o 22 klm.

Prof. Einstein postawił swoje wzory bez porozumienia z Min. kolei. żel. — może to spowodować katastrofę naukową.

Dlaczego jednak nie chcą zdradzić tajemnicy — czyżby wzięto patent na odkrycie.

Proszę gorąco łaskawych Czytelników mających stosunki w Warszawie o pomoc w tej sprawie. Jestem ciągle chciwy wiedzy.

Który obrządek nawróci Rosyę na katolicyzm?

Lwów, 27 maa.

(p.) Wobec obecnej polityki Rzymu, opartej na dobrej wierze w słowa Piusa IX. o nawróceniu Wschodu za pośrednictwem „wiernych Rusinów" czyli obrz. grecko-katolickiego, nie od rzeczy będzie przytoczyć, co w tej mierze pisze korespondent rosyjski „Journal de Pologne".

Czy za pośrednictwem obrządku łacińskiego czyli też greckiego, pragnąca nawrócenia Rosya, połączy się z kościołem katolickim? — stawia pytanie autor listu, Francuz, obeznany dokładnie ze stosunkami rosyjskimi, poczem wywodzi:

Pewne dane pozwalałyby wnosić, że obrządek grecko-katolicki, dopuszczający małżeństwa księży i komunię pod dwiema postaciami, powinienby bardziej pociągać ogół, ze względu na podobieństwo do kultu prawosławnego. Według tego jednak co widzę i słyszę, sądzę wprost przeciwnie, **że raczej obrządek łaciński ma więcej mocy atrakcyjnych dla mas ludowych,** szczególniej właśnie z powodu celibatu księży, któryby uwolnił wieśniaka rosyjskiego od tych wszystkich ujemnych stron stosunku jego z duchowieństwem, które wynikają z małżeństw kleru prawosławnego, nie cieszącego się wielkim prestiżem moralnym.

Również zachowanie się pełne godności kleru łacińskiego wobec ostatnich prześladowań kościoła przez rząd sowiecki, bardzo podniosły znaczenie jego wśród ludu rosyjskiego, to też **księża łacińscy** wobec napływu nowo-nawróconych, **wprost nie mogą sprostać wyrastającym stąd zadaniom zaspokojenia ich potrzeb religijnych.**

W Moskwie parafia łacińska jest wprost oblężona przez zgłaszających się do spowiedzi itp.

Natomiast księży łacińskich daje się odczuwać brak wielki, bo seminarya są pozbawione wszelkich dotacyi, więc klerycy, chcący studyować teologię, muszą równocześnie zarabiać w jakimś zawodzie na życie.

Miłość silniejsza niż śmierć.

Zamarłe serce odżyło.

Nadzwyczajną historyę przynoszą pisma amerykańskie o pewnej kobiecie, która żyła przez całą dobę po ustaniu bicia serca, poczem serce na nowo bić zaczęło i chora wyzdrowiała. Lekarze, obserwujący ten niebywały wypadek, twierdzą, iż jedynie intenzywna **miłość kobiety tej dla jej dzieci była tym czynnikiem,** który umożliwił jej przetrwanie kryzysu.

Kobieta owa chorowała od dłuższego czasu, a troska o dzieci, o których wiedziała, że znajdują się w ogromnem niebezpieczeństwie, doprowadziła serce jej do takiego stanu osłabienia, że — wedle zdania lekarzy — **śmierć była nieunikniona.**

I w istocie w pewnej chwili stwierdzono zupełne ustanie bicia serca. Jednak kobieta nie chciała i nie mogła umrzeć, zanim los dzieci nie był rozstrzygnięty, i oto — w dosłownem znaczeniu miłość matki okazała się silniejszą od śmierci. Bo gdy nadeszła nareszcie decydująca wiadomość o losie dzieci, zamarłe serce odżyło.

Jest rzeczą od dawna wiadomą, zwłaszcza na Wschodzie, że intenzywna miłość, żarliwy entuzyazm, nieugięta wola, są najpotężniejszemi siłami, które człowieka wyprowadzić mogą chwilowo poza granice, zakreślone prawem fizycznem, a możliwość ta stwierdzona faktami jest niejako gwarancyą, że czysty materyalizm nie rządzi światem.

Febra dolarowa.

Dzienniki niemieckie donoszą o wzrastającej emigracyi chłopów i robotników z krajów austryackich do Ameryki. Mianowicie w t. zw. Burgenlandzie (oderwanym od Węgier na rzecz Austryi) opustoszały całe wsie. — Chłopów, wzbogaconych na wojnie, ogarnia jeszcze większa gorączka złota i emigrują do Ameryki, nie sprzedając bynajmniej swych ojczystych sadyb, lecz zostawiając je pod opieką krewnych lub sąsiadów. I tak w pewnej wsi, której mieszkańcy wszyscy wybrali się za morze, zostały tylko 3 familie, płatne hojnie przez emigrantów, aby podczas ich nieobecności pilnowały ich dobytku.

Z SALI SĄDOWEJ.

DOLAROWY NAPAD RABUNKOWY.

Wyrok.

Lwów, 28. maja.

(h) Wczoraj o godzinie 3 po południu zakończyła się rozprawa przeciwko Cyrylowi Wolinowi, Stefanowi Szmyrce i Mikołajowi Połochajle, oskarżonym o rabunek u Michała Iwańczyny w Wolicy Komarowej.

Sędziowie przysięgli uznali pierwszego oskarżonego winnym zbrodni rabunku, oraz drugiego winnym współudziału w rabunku. Na tej podstawie trybunał zasądził Wolina na 4 i pół roku ciężkiego więzienia a Szmyrkę na 1 rok.

Połochajło został uwolniony.

Ekonomista.

UDZIAŁ MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH W II TARGACH WSCHODNICH.

Lwów, 28. maja.

Ministerstwo rolnictwa i dóbr państwowych w piśmie wystosowanem do Zarządu Targów Wschodnich, zapowiada udział swój w tegorocznych jesiennych Targach w charakterze największego w Polsce producenta drzewa i szczepionek. Zarazem podkreśliło doskonałą organizacyę Targów pod względem zapewnienia obcokrajowcom bezustannego komunikowania się z ich krajami.

W szczególności zwróciło Ministerstwo rolnictwa uwagę na konieczność wyodrębnienia w dziale nasiennictwa artykułów, jak np. nasiona marchwi, buraków, koniczyn, traw i warzyw, które stanowią poważną pozycyę w eksporcie i w bilansie handlowym Polski. W dziedzinie zaś hodowli należałoby, zdaniem Min. rolnictwa, uwzględnić dział eksportu jaj, produkcyę masła i serów, hodowlę trzody i wyroby masarskie, a także urządzić starannie zorganizowany dział hodowli inwentarza żywego zarodowego i zarodowych gniazd drobiu, ze względu na to, że w stosunku do Wschodu rolnictwo polskie będzie przez...

Z życia Japonii.

(Wedle opowiadań Alberta Londres.)

Opracowała 8)

Dr. FELICYA NOSSIG.

(Ciąg dalszy).

Same śpiewy.

Od czasu swego nowoczesnego rozwoju Japonia trawiona jest bezustanną **trwogą przed obcą inwazyą.** Ta trwoga była nawet w wielkiej mierze pobudką dla jej rozwoju. Przykład innych ludów żółtej rasy nabawił ją śmiertelnego lęku; noce jej dręczone były zmorą, strasznem widmem międzynarodowych żołnierzy, wkraczających do jej miast. Wszystko, co czyniła, czyniła na to, ażeby odegnać to widmo. Zabrała Koreę i Mandżuryę, ażeby wznieść zaporę między sobą a „piratami" (piratami są w jej mniemaniu wszyscy biali!)

Lecz w Korei, w Mandżuryi i w Syberyi, wszędzie na każdym kroku staje przed nią cień — **wujaszka Sama.** To widmo wujaszka Sama prześladuje Japonię we dnie i w nocy, jest od niej nieodłączne, jak nieodłączny jest cień od człowieka.

I nie dość na tem. Ameryka w istocie wysłała do Japonii swą armię; była to wprawdzie tylko **Armia Zbawienia,** lecz gdy armia ta przeszła po Japonii, skutek był taki, jak po wyprawie Wilhelma na Ypres, jak po przejściu Lenina przez Rosyę. Z swojemi trąbami i bębnami ta armia operetkowa wygnała z Japonii śmiech swobodny i wesołe obyczaje, zasadziła w jej ogrodach wiśniowych drzewo świadomości dobrego i złego, wskazała jej, że jest naga i przyodziała ją w kartki z biblii, wmówiła w nią, że ona jest źródłem wszelkiej cywilizacyi.

Lecz gdy neofici przybyli do Europy, daremnie szukali tam armii zbawienia, a gdy o nią pytali, śmiano im się w twarz. Zeszłego roku marszałkowie i marszałkowie, generałowie i generałowe wyladowali na czele nowych dywizyi w Yokohamie i chcieli w Tokio urządzić sobie poprawiny. Tokio przygotowało paradne przyjęcie: w wielkiej hali maszyn wszystkie pułki znaleźć miały pomieszczenie. Gdy zbliżyli się już na sto metrów, nagle buchły ogromne płomienie; hala maszyn poszła z dymem.

W ten sposób zwykle powstają w Japonii pożary...

PRZEDZIWNA STOLICA JAPONII.

Kto zwiedził Japonię, opisuje zazwyczaj miasta takie jak **Nara, Kioto, Nikko.** Istnieje nawet przysłowie japońskie: „Kto nie widział miasta **Nikko,** nie wie, co jest piękne. Ja jednak pamiętam o tem, że **Tokio** jest stoicą cesarstwa i chcę je opisać, chociaż wiem, że Japończycy nie będą mi za to wdzięczni. Dziwna to bowiem stoica Tokio! Jest to miasto, które nie ma końca. Roi się tu trzy, cztery, pięć, czy sześć milionów Japończyków — dokładnie zliczyć ich nie można, bo Tokio nie ma końca. Chciałem raz zbadać rzecz dokładnie, rzekłem więc do szofera: „Masz pan dobre gumy? Więc zawież mnie pan na koniec miasta. Tylko broń Boże nie do świątyń, ogrodów, ani pałaców! Chcę widzieć, gdzie się kończy Tokio".

Wiózł mnie przez półtorej godziny przez różne dzielnice, aż nagle zatrzymał się. „Jedźmy dalej!" — zawołałem. Lecz szofer wyciągnął ramię i ujrzałem rozlegający się tuż przed nami błękitny **Ocean Spokojny.** „Gdzie jesteśmy?" — zapytałem. — „W Yokohamie!" — Tokio nie ma końca.

Lecz dziwna ta stolica niema także ani głowy, ani środka, ani nóg. Jest to szachownica, po której nieszczęsny pionek-cudzoziemiec błądzi bezradnie, nie mając nigdzie punktu oparcia. **Dwa dziesięcia do czterdziestu wiosek składa się na tę szachownicę,** a są tak rozrzucone, że zdaje się, jak gdyby miasto to powstało ze związku tajfunu z trzęsieniem ziemi. Nie możnaby go nazwać ani zachodniem, ani wschodniem, ani nowoczesnem, ani starożytnem, ani kulturalnem, ani barbarzyńskiem. I ta nieokreśloność działa deprymująco na duszę ludzką. Każde wyjście z domu oznacza ryzykowną wyprawę; wychodząc myślę o tem, aby zabrać wszystkie moje kufry, bo nie wiem czy wrócę.

(Dok. nast.).

Rumunię, Rosyę i państwa bałkańskie traktowane jako źródło nabycia inwentarza zarodowego.

—o—

Przemysł włókienniczy na II Targach Wschodnich. Łódzki Związek przemysłu włókienniczego w Polsce, otrzymawszy i w tym roku do dyspozycyi na czas II Targów Wschodnich we Lwowie, które się odbędą od 5—15. września br. jeden z największych pawilonów t. zw. „Pałac Sztuki Polskiej", wystosował w ostatnich dniach okólnik do wszystkich swoich członków z zachętą do wzięcia udziału w Targach. Okólnik ten podnosi gospodarczą doniosłość Lwowa, jako najbardziej na Wschód wysuniętego wielkiego miasta handlowego, posiadającego doskonałe połączenia kolejowe z Rumunią, oraz z Ukrainą i zwraca uwagę, iż ci przemysłowcy włókienniczy, którzy wystawiali w zeszłorocznych Targach Wschodnich, byli z osiągniętych wyników ze wszech miar zadowoleni.

Udział wystawców francuskich w II Targach Wschodnich. Dnia 19. maja br. odbyło się w biurze państwowym dla handlu zagranicznego w Paryżu wspólne posiedzenie Izby handlowej francusko-polskiej w Paryżu i państwowego Komitetu rady przybocznej dla zewnętrznego handlu Francyi celem ustalenia warunków, pod jakimi producenci i kupcy francuscy mogliby uczestniczyć w II Targach wschodnich. Na posiedzeniu tem wygłosił referat o sprawie tej p. Maxime Vicaire, francuski attaché handlowy w Warszawie.

—o—

Z LWOWSKIEJ GIEŁDY NIEOFICYALNEJ.

Przez cały dzień tendencya chwiejna, ceny zmieniają się dość często o 10—15 punktów, ceny trzymają się ostatnio w ramach wczorajszych. Obrót średni.

Dolary amerykańskie 4045—4050; 1-ki i 2-ki 3940—3950; kanadyjskie 3960—3970; 1-ki i 2-ki 3860—3870; marki niemiec. 14—14.05; setki 13.50—13.80; drobne 13.50—13.60; leje 27.50—28.00; drobne 26—27.20; korony czeskie 75—80; drobne 70—75; austr. tys. now. em. 700—750; austr. tys. star. em. 2250—2300; setki now. em. 70—75; setki star. em. 220—225; 50-kor. 45—1.35; 20-kor. 20—28; 10-kor. 10—14; 1-ki i 2-ki 0.50—0.60; ruble 500-ki 2.10—2.30; 100-ki 2—2.50; 25-ki 1.80—2.00; 10-ki 1.50—1.60; reszta drobnych 0.80—1.00; dumskie 1000-ki 35—45; 250-ki 20—40; karbowańce 1—3; hrywny 4—7.80; franki francuskie 360—380; funty szterl. 17000—17500; franki szwajcarskie 750—800.

Złoto: 20-kor. 16000—16500; 20-frank. 15000—15500; 20-mark. 17000—17300; funty szterl. 14800—15000; ruble 20500—20600; dolary 3850—3880.

Srebro: korony 295—298; 5-kor. 1450—1480; floreny 760—780; ruble 1240—1260; kopeiki 5.60—5.80; dolary ameryk. 2910—3000; połówki i ćwiartki 2700—2750; dolary kanad. 2600—2650; drobne 2480—2500; leje 285—290.

KURSA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Warszawa, 27. maja.

(PAT) Papiery wartościowe. Transakcye: 6 proc. oblig. m. Warszawy 1916 r. 227; 4 proc. pożyczka premiowa 1500; 4 proc. listy Z. B. K. (mk) 55.25.

Waluty i dewizy. Transakcye: Dolary St. Zjedn. 4040; franki francuskie 370; marki niem. 13.90.

Czeki na: Belgię 341 i pół; Berlin 13.90; Gdańsk 13.92 i pół; Londyn 18180; Paryż 372 i pół; N. Jork 4060; Wiedeń 0.40 i jedna czwarta; Pragę 78 i trzy czwarte; Włochy 214.

Akcye. Transakcye: Bank Kred. Warsz. I—V. em. 3550—3650; VI. em. 3400—3500; Bank zachodni 2300; Tow. Akc. Fabryki cukru 33000; Warsz. Tow. kop. węgla 27500; Lilpop, Rau i Loew. 3550; Ostrowieckie Zakłady 7000; Rudzki i Ska 2375; Starachowice 5275; Żyrardów 67750; J. Borkowski 1435.

DEWIZY ZURYCHSKIE.

Zurych, 27. maja.

(PAT.) Końcowe kursa dewiz z 27 bm. Berlin 1.78; Holandya 203.75; Nowy Jork 523.75; Londyn 23.29; Paryż 47.62; Medyolan 27.37; Madryt 82.80; Bruksela 44.—; Kopenhaga 111; Sztokholm 134; Chrystyania 94.25; Buenos Aires 190; Praga 10.05; Zagrzeb 1.88; Budapeszt 0.63; Warszawa 0.13; Wiedeń 0.05 jedna ósma; Austr. stempl. 0.05 jedna czwarta; Sofia 3.92.

KRONIKA SPORTOWA.

AKADEMIA SZERMIERCZA WE LWOWIE.

Lwów, 28. maja.

Piękna sala Kasyna wojskowego przy ul. Fredry zapełniła się wczoraj doborową publicznością, która przybyła na akademię szermierczą, urządzoną przez Lwowski Klub Szermierzy, a uświetnioną udziałem w niej dwu sław europejskich, fechtmistrzów Leopolda Targlera, prezesa „Akademie der Fechtkunst in Wien" i Leopolda Linnemanna, wiceprezesa tejże akademii, najznakomitszego szermierza w Polsce. Prócz tych gwiazd wzięli udział w akademii członkowie sekcyi szermierczej z Krakowa, z Głównej szkoły gimnastyki i sportu z Poznania, z A. Z. S. Poznań, z Warszawy i szermierze lwowscy z fechtmistrzem Sedlaczkiem na czele oraz wychowankowie lwowskiego Korpusu kadetów. Po raz pierwszy popisywały się panie w osobie p. Wandy Dubieńskiej z Krakowa i Aleksandry Trawińskiej ze Lwowa, nagrodzone przez publiczność huraganem oklasków.

Na program akademii złożyły się assaut na szable, szpady i floręty. Na pierwszem miejscu musimy wymienić bardzo efektowne i piękne assaut na floręty p. Wandy Dubieńskiej z p. Winklerem z Krakowa. Następnie ogólnie podobały się wszystkie assaut p. Targlera z p. Linnemannem, przeprowadzone z nadzwyczajną techniką i w błyskawicznem tempie. Skrzyżowanie kling fechtmistrza Sedlaczka z Linnemannem, Targlerem i Winklerem, utwierdziło dobre imię tego znakomitego szermierza.

Z lwowskich szermierzy amatorów wykazali wysoką klasę inż. Mańkowski w assaut z p. Linnemannem i p. Vambera w assaut z p. Targlerem.

Po ukończonej akademii odbyło się wręczenie żetonów, a po wspólnej fotografii, uczestnicy akademii udali się na bankiet.

Dziś odbędzie się w lokalu Klubu szermierzy organizacyjne zebranie Polskiego Związku Szermierzy.

(h. b.)

*

Piłka nożna. D. S. K. Cieszyn — Czarni 3:0 (1:0).

Plenarne posiedzenie Kolegium Sędziów L. Z. O. P. N. odbędzie się we wtorek, dnia 30 maja br. w lokalu ul. Lindego (Poliklinika) o godz. 7 wieczorem. Sprawa bardzo ważna i pilna.

Rozgrywka między drużynami 26 pp. i 5 pap. dnia 28. maja, godz. 6 po poł.; między 26 pp. i 40 pp. dnia 4. czerwca, godzina 6 po poł.; między 19 pp. i 5 pap. dnia 5. czerwca godz. 6 po poł.; między 40 pp. i 5 pap. dnia 11. czerwca, godzina 6 po poł.; między 19 pp. i 26 pp. dnia 15. czerwca, godzina 6 po poł.

Każda rozgrywka odbywa się na boisku 19 pp. na Cytadeli. Przygrywa orkiestra wojskowa. Ceny wstępu po Mk. 200, 100, 50 i 20.

Po zeszłorocznym pożarze łazienek 5515

SOLEC Zakład wód mineralnych i kąpieli błotnych

znanych ze swych skuteczności w reumatyźmie, artretyźmie, przymiocie, chorobach skórnych, nerwowych, będzie w nadchodzącym sezonie otwarty, jak zwykle, od 20. maja do 20. września. Informacye i prospekty wysyła Zarząd Solca, poczta Stopnica ziemi Kieleckiej

Trawersy

mogą być używane rozmaitych rozmiarów kupię. Oferty z podaniem rozmiarów wnosić pod

„BUDOWA“ 4114

do Reklamy Prasowej, Lwów, Chorążczyzna 7.

SOPOT

obok Gdańska Südstras. 22

z dniem 1 czerwca 1922 zostaje otworzona **polska** restauracya jakoteż kuchnia jarska i pokój do śniadań pod nazwą: 4096

„ZAKOPANE“

DRUKI I STAMPILIE

wykonuje drukarnia i wyrób pieczęci J. FRIEDMANNA Lwów, ul. Sykstuska 4. 3893

Lokomobile parowe.

Förster	20/30	P. S.
Assman & Stockder	20/30	„ „
H. Lanz	25/33	„ „
Claython-Schuttlewort	25/40	„ „
R. Wolf	27/44	„ „
H. Lanz	30/45	„ „
H. Lanz	35/45	„ „
R. Wolf	40/55	„ „
R. Wolf	50/70	„ „
Garrett Smith	50/70	„ „
H. Lanz	60/80	„ „
Badenia	60/100	„ „
Erste Brünner	80/120	„ „
Schlick Nicholson	90/130	„ „
R. Wolf	100/125	„ „
Erste Brünner	100/120	„ „
R. Wolf	120/150	„ „
H. Lanz	220/300	„ „

10 kompletnych młockarń parowych.

Kotły lokomobilowe.

R. Wolf	25m², transportowe
Wilhelmshütte	40 „ „
Walther & Co	100 „ „

Urządzenia ssąco gazowe.

Körting	15 P. S.	Deutz	50	P. S
Bock	20 „ „	Köln-Ehrenfeld	50	„ „
Bickendorf	25 „ „	Köln-Ehrenfeld	60	„ „
Hille	30 „ „	Deutz	70	„ „
Tranzl & Co	35 „ „	Körting	80	„ „
Deutz	35 „ „	M. A. N.	100	„ „
Hille	45 „ „	Köln-Ehrenfeld	120	„ „

Motory benzynowe.

Osers & Bauer	20 P. S.	Benz	36	P. S
Deutz	25 „ „	Körting	40	„ „
Benz	30 „ „	Deutz	60	„ „

Motory systemu Diesla.

Deutz	25 P. S.	Augsburg	100	P. S.
Augsburg	35 „ „	Sulzer (Schiffdies.)	100	„ „
Hille	60 „ „	Leobbersdorfer	160	„ „
Carrel Freres	80 „ „	Augsburg	420	„ „

dostarcza natychmiast pod gwarancyą dobrego funkcyonowania

Fabryka maszyn J. GOSZTONYI

Wiedeń VII. Stiftgasse 7, tel. 34270.

Fabryka: Mödling koło Wiednia. 5874

LANDRU był tem dla kobiet, czem

Muchołep jest dla much! Niesie on zgubę w sposób szybki, działając masowo i niezawodnie.

Muchołep jest najlepszym wśród używanych dotąd środków ochronnych przeciw muchom i jedna próba wystarcza, aby każdego przekonać o nadzwyczajnej skuteczności tego preparatu.

Muchołep jest do nabycia we wszystkich handlach, a hurtowną dostawę uskutecznia firma

„MUCHOLEP“

Kraków, Jagiellońska 5. 5741

Posiadając LOKALE I MAGAZYNY w Warszawie i Gdańsku

przystąpię do Spółki z Firmą Lwowską.

Oferty do biura SOKOŁOWSKIEGO pod „EXPOTR-IMPORT“. 4119

L. 3306/922. Złoczów, 22. maja 1922.

KONKURS.

Celem obsadzenia posady weterynarza miejskiego w Złoczowie z płacą rangi 8. urzędników państwowych rozpisuje się niniejszem konkurs z terminem wnoszenia podań do dnia 1. lipca 1922.

Posada ta nadaną zostanie prowizorycznie, poczem po roku nienagannej służby stabilizacya nastąpić może.

Od kandydatów wymaga się metryki urodzenia na dowód nieprzekroczenia 40 lat życia, świadectwo Obywatelstwa polskiego, tudzież dyplomu szkoły weterynaryi uprawniającego go do wypełnienia praktyki weterynaryjnej w kraju i świadectwa 2-letniej praktyki w zawodzie weterynaryi.

5872 **Zarząd miasta Złoczowa.**

RURKI do wód mineralnych

poleca

Wytwórnia przyrządów szklanych KRYSLIT

Warszawa, Leszno 6. Tel. 254-61. 5843

CZAS ODNOWIĆ PRZEDPŁATĘ!

TRUSKAWIEC PENSYONAT „ANASTAZYA“

znany ze swej DOBROCI KUCHNI I CZYSTOŚCI poleca pokoje z całodziennem utrzymaniem. Wiadomość: Ossolińskich 13. Zarząd domu. 5878

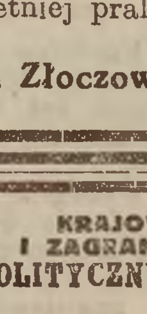
Specyalista chorób skórnych i wenerycznych **Dr. J. MUND** b. sekundaryusz szpitala wied. i lwowskiego powrócił i ordynuje od 11—1 i 3—6 Lwów, Annyka 1 (róg Pańskiej). 3678

PRZEWODY ELEKTRYCZNE KRAJOWE I ZAGRANICZNE

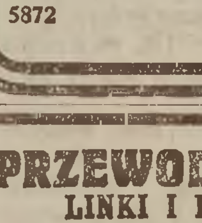
LINKI I DRUT MIEDZIANY ELEKTROLITYCZNY

KABLE ZIEMNE

DZWIGNIKI I ŁAŃCUCHY 5761

Generalne zastępstwo i skład y na Polskę fabryk łańcuchów i dźwigników C. F. MARTIN, HANOWER—WIEDEŃ

B-cia Stefan i Piotr BERGMAN

INŻYNIEROWIE

Warszawa, Żórawia 33, Tel. 272-74

ODDZIAŁ:

Kraków, Starowiślna 8. Tel. 2131

Ubikacye fabryczne

nadające się także na wielką składnicę ewentualnie z kompletnem umeblowaniem 6-pokojowem mieszkaniem, natychmiast na sprzedaż. Oprócz tego równocześnie do odstąpienia wielki

skład cukrów i czekolady

doskonale zaprowadzony (wielki obrót) z dużem wystawowem oknem, w najlepszym punkcie górnej części miasta Poznania. Kontrakt dzierżawy jeszcze 5½ roku. — Całość nadaje się na przedsiębiorstwo każdej branży w większym stylu. Oferty uprasza się nadsyłać pod „Fabryka Nr. 21. 107“ do biura ogłoszeń „PAR“, Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 8. 5869

L. 1334 Tarnobrzeg, dnia 25. maja 1922.

KONKURS.

Wydział powiatowy w Tarnobrzegu rozpisuje konkurs na posadę inżyniera powiatowego.

Kandydaci z ukończonemi, wyższemi studyami technicznemi otrzymają VIII. ewent. VII. kategoryę płac urzędników państwowych zaś kandydaci z niższemi studyami IX. względnie VIII. kategoryę płac zależnie od dłuższej praktyki w dziale drogowym.

Wymagane są: nieprzekroczony wiek lat 40 oraz świadectwo zdrowia. Posada nadaną zostanie prowizorycznie na rok jeden, poczem może nastąpić stabilizacya. Prawa i obowiązki Inżyniera zawarte są w statucie organizacyjnym i emerytalnym Rady powiatowej Posada do objęcia od 1 lipca b. r. Ostatni termin do wnoszenia podań 25. czerwca.

Sekretarz: **Bielewicz.** 5881 Wiceprezes: **Tarnowski.**

Czas odnowić prenumeratę!!!

Nakładem „Spółki akcyjnej wydawniczej".
Drukiem Spółki druk. „Prasa" ul. Sokoła 4. Odpow. redaktor: MARYAN MACHALSKI